

BINDENDE KRACHT VAN SPORT TEN VOLLE BENUTTEN

Alle ballen op de sport

Sport kan een belangrijke bijdrage leveren aan een vitale, veerkrachtige en inclusieve samenleving. Maar dat gaat niet vanzelf. Daar is aandacht voor nodig en organisatiekracht. Het lectoraat Impact of Sport onderzoekt hoe sportieve ontmoetingen het beste georganiseerd, gecreëerd en gefaciliteerd kunnen worden.

➤ Mensen die meedoen in de samenleving ervaren vaak een betere gezondheid en kwaliteit van leven. Ze voelen zich minder eenzaam. Als mensen niet kunnen of willen meedoen, dan kan dat leiden tot vervreemding. Sport kan ons echter verbinden. Het functioneert als de smeeroil van de maatschappij, daar is lector Frank van Eekeren van de Haagse Hogeschool van overtuigd. Samen met een team van onderzoekers, docenten en studenten doet Van Eekeren sinds augustus 2019 onderzoek in Den Haag Zuidwest. Het lectoraat wil met dit onderzoek beter leren begrijpen hoe je waardevolle ontmoetingen door middel van sport kunt organiseren en faciliteren. Inmiddels zijn voor dit onderzoek Living Labs opgericht in de wijken Morgenstond en Bouwlust.

Verschillende nationaliteiten

‘De wijk Morgenstond heeft meer dan 150 verschillende nationaliteiten’, stelt Van Eekeren. ‘Slechts een derde van de mensen voelt zich hier thuis en dat is zorgelijk. Niet alleen voor de mensen die hier wonen of voor de wijk, maar voor de hele samenleving. Want vervreemding kan leiden tot vooroordelen, polarisatie en uitsluiting.’

Om dat tegen te gaan heeft de samenleving waardevolle ontmoetingen nodig. En dan vooral ontmoetingen tussen mensen die elkaar in het dagelijks leven normaal gesproken niet snel zouden ontmoeten. ‘Zeker in deze tijd van corona, waarin we gedwongen worden om in onze eigen bubbel te leven, zijn dat soort ontmoetingen nog belangrijker. Sport biedt hierbij grote mogelijkheden.’

Zelf is Van Eekeren al zijn hele leven sportfanaat. Hij heeft jaren gevoetbald en doet nu al tijden aan mountainbiken en wielrennen. Daarnaast heeft hij functies als trainer en bestuurder achter zijn naam staan. Hij weet als geen ander welke betekenis sport kan hebben. ‘Op en rond het sportveld kunnen mooie en waardevolle ontmoetingen ontstaan waarbij mensen elkaar beter leren kennen. Ze krijgen daardoor meer begrip voor elkaar en voelen zich beter thuis in hun wijk of omgeving.’

Van Eekeren wil er maar mee zeggen: alle ballen op de sport. ‘In Nederland wemelt het van de mooie sportaccommodaties. Maar je ziet ook in wijken als Morgenstond dat mensen met een andere etnische achtergrond, lage sociaal-economische status of gezondheidsklachten veel minder aan sport meedoen. Tegelijkertijd is het voor verenigingen vaak moeilijk om de deuren wagenwijd open te zetten. Zij ontlenen hun kracht juist aan een hechte, homogene groep. Diversiteit klinkt dan heel mooi, maar hoe verhoudt zich dat tot die homogene cultuur en hoe kun je die diversiteit dan toch faciliteren en organiseren?’

Bindende kracht

Het is volgens Van Eekeren van groot belang om de bindende kracht van sport ten volle te benutten. ‘We moeten die verbinding proberen te realiseren door meer samen sporten, meer samen langs de lijn staan en vaker samen een drankje drinken in de kantine.’ Om dat op een goede manier voor elkaar te krijgen is het van belang dat clubs, verenigingen en gemeenten innoveren. ‘Daarbij moeten we

rekening houden met de huidige tijd, met de huidige bewoners, maar ook met de huidige kracht en identiteit van sport.’

Wat inmiddels duidelijk uit het onderzoek van Van Eekeren naar voren is gekomen, is dat waardevolle ontmoetingen niet door de sport alleen gecreëerd kunnen worden, en ook niet door de gemeente of het welzijnswerk alleen. Dat moeten alle betrokkenen samen doen. ‘Om de maatschappelijke waarde goed te kunnen benutten, zijn slimme partnerschappen nodig, bijvoorbeeld tussen actieve bewoners en verenigingen of clubjes uit de wijk. Daarnaast kunnen gemeenten en sportbonden heel veel doen om de lokale kracht optimaal te benutten. Bijvoorbeeld door goede randvoorwaarden te creëren of door passende regels op te stellen.’

Innovatieve ondernemers

Van Eekeren denkt dat innovatieve ondernemers hierin een belangrijke rol kunnen spelen. ‘Met hun uitgebreide netwerk en hun creativiteit kunnen ze deze mede vormgeven.’

Wat ook duidelijk naar voren komt uit het onderzoek is dat sport niet kan zonder kundige professionals en goed ondersteunde vrijwilligers. Van Eekeren: ‘Daar horen uiteraard goede opleidingen bij, ook voor de toekomstige professionals. Vandaar dat we als lectoraat de komende jaren nog meer praktische kennis willen opdoen om de inzet van alle betrokkenen te optimaliseren, om bij te dragen aan opleidingen en om uit te zoeken welk beleid het beste werkt.’

Maatschappelijke betekenis

Om dit handen en voeten te geven gaat het lectoraat de komende jaren nog meer de wijken in om Living Labs op te zetten. ‘Zodra het corona-technisch weer een beetje kan willen we ook in mooie sportaccommodaties sportevenementen onderzoeken op hun maatschappelijke betekenis. Op die manier willen we bijdragen aan meer inclusieve participatie in onze samenleving door middel van sport. Niet alleen in Morgenstond of in Den Haag, maar in heel Nederland.’ ◀

‘Om de maatschappelijke waarde te benutten, zijn slimme partnerschappen nodig’

LIVING LAB MORGENSTOND

Het lectoraat Impact of Sport van de Haagse Hogeschool en de gemeente Den Haag zijn onder andere in de Haagse wijk Morgenstond begonnen met een Living Lab. Hier werken de onderzoekers met clubmensen, bewoners, scholen en verenigingen samen aan nieuwe vormen van sportaanbod en nieuwe vormen van samenwerking. Doel van het lectoraat, dat loopt tot 2024, is om te innoveren en de nieuwe professionals van de toekomst op te leiden. Het onderzoek is niet gericht op één doelgroep of één vraagstuk, maar neemt de hele wijk als uitgangspunt.

Met al z'n kracht, maar ook met al z'n uitdagingen. Het lectoraat onderzoekt hierbij wat het verschil maakt in de wijk en wat de gevolgen zijn van de nieuwe initiatieven die in het Living Lab worden ontwikkeld. Niet door aan de kant te blijven staan, maar door actief mee te denken met de gemeente en de wijk. Hiermee wil het lectoraat ook zelf het verschil maken en praktische kennis opdoen en verspreiden, om zodoende meer waardevolle ontmoetingen in de sport mogelijk te maken.

